

ادبیات فارسی پایه چهارم

درسنامه‌ی درس ۱۶ (پرسشگری)

کلمات مترادف: به کلماتی گفته می‌شود که معنی آنها مثل هم است و کمک می‌کنند تا سخن، زیبایی و تنوع خاصی پیدا کند.

شبیهِ : مثل	دانش اندوزی : یادگیری علم	گریزان : فراری
گویی : انگار، مثل این	فیلسوف : دانشمند علم فلسفه	واپسین : آخرین
معلق : آویزان	مسائل : جمع مگسر مسئله	بستر : رختخواب
فلان : اشاره به شخص نا معلوم	سپری شد : گذشت	درگذرم : بمیرم
گرامی : عزیز		

کلمات متضاد: کلماتی هستند که از نظر معنی و مفهوم، مخالف هم هستند.

بالا \neq پایین	قوی \neq ضعیف	گم \neq پیدا
تشنه \neq سیراب	جاهل \neq دانا	

کلمات هم خانواده :

به کلماتی گفته می شود که **۳ شرط** زیر را داشته باشند :

شرط ۱ : از **یک ریشه** گرفته شده باشند.
(مثل اعضای یک خانواده که در یک خانه زندگی می کنند .)

شرط ۲ : حروف اصلی در کلمات هم خانواده باید به ترتیب **وپشت سر هم** بیایند

شرط ۳ : از نظر **معنی** به هم **نزدیک** باشند.

عجیب ، عجایب

جهل ، جهالت ، جاهل

مثل ، مثال ، مثلاً

علم ، عالم ، علوم

در درس های گذشته (صفحه ۱۱۰) جمله هایی را یاد گرفتیم که سه قسمتی بودند مانند
پازلی با سه خانه .

سه قطعه ی پازل شامل : فعل ، فاعل و مفعول بود .

قطعه ی اصلی پازل ، فعل بود که با اضافه شدن قطعه های دیگر پازل ، معنی جمله کامل می شد .

مثال : علی سیب را خورد .

علی = فاعل سیب = مفعول را = نشانه ی مفعول خورد = فعل

در این درس جمله هایی را یاد می گیریم که پازلی با چهار خانه هستند .

مثال : مریم روزنامه را از مادرش گرفت .

مریم = فاعل روزنامه = مفعول را = نشانه ی مفعولی از = حرف اضافه مادرش = مُتَمَم گرفت = فعل

در جمله ی مریم روزنامه را از مادرش گرفت ، ((از مادرش)) جمله را کامل تر می کند .

مُتَمَم چیست ؟

از نظر معنایی متمم به معنای تمام کننده و کامل کننده می باشد و اسمی که بعد از حرف اضافه بیاید متمم نام دارد یعنی تمام کننده ی معنای فعل .

برخی از حروف اضافه : از ، به ، در ، با و ...

در تشخیص دادن متمم جمله ، حرف اضافه به ما کمک می کند که به آن نشانه ی متمم گفته می شود .

• نکته : حروف اضافه با حروف ربط فرق دارند .

به این جمله ها دقت کنید :

سیما کتاب را از پدرش گرفت .

سوگل کلید را به پدرش داد .